

til fortsat samarbejde med hinanden og med andre lande på praktiske områder og til i fællesskab at søge henimod løsninger bl. a. på nedrustningsområdet for derved at bidrage til at fremme fred og fordragelighed i verden og til at begrænse farerne for konflikter mellem Øst og Vest med uoverskuelige konsekvenser. Rent konkret udtalte begge parter villighed til at give afkald på at bringe kernevåben i omløb i satellitter i det ydre rum.

Der kan være grund til på dette sted at fremhæve præsident Kennedys store personlige indsats for den tilvejebragte afspænding. Netop på denne baggrund virkede meddelelsen om præsident Kennedys voldsomme død som et chok i forsamlingen og affødte følelser og udtryk for deltagelse fra alle sider, som kun tåler sammenligning med situationen ved generalsekretær Hammarskjölds død. Den tale, som præsident Lyndon Johnson holdt i forsamlingen umiddelbart før dennes afslutning efterlod et stærkt indtryk af, at USAs nye politiske leder er indstillet på i samme ånd at fortsætte det arbejde, som hans forgænger havde påbegyndt.

4. Det kan med rimelighed siges, at de forhåbninger, der således var stillet til FN's 18. plenarforsamling, ikke blev gjort til skamme. Dette må ikke forstås således, at der savnedes konfliktstof, men dette kom i væsentlig grad til at falde på områder, der ikke i første række bestemmes af spændingen mellem Øst og Vest, især kolonispørgsmålene, og selv her fik konfrontationen mellem Øst og Vest et i alt fald i formen mere forsonligt præg, end det man hidtil havde vænnet sig til i FN.

Inden for Øst-Vest-spændingens mere centrale problemer og først og fremmest på nedrustningsområdet slog afspændingen igennem også i realiteten. Det bør dog nævnes, at Sovjetunionen og de øvrige østlande med uformindsket kraft og usvækket ordvalg fortsatte deres angreb på Forbundsrepublikken Tyskland som et land, der ud fra „militaristiske“ og „revanchistiske“ aspirationer frembyder en bevidst og åbenbar hindring for effektive nedrustningsforanstaltninger i Centraleuropa. En række vestlige lande, heriblandt også Danmark, imødegik disse betragtninger. Fra dansk side blev det således under generaldebatten fremhævet,

at alle europæere, inklusive tyskerne selv, ønskede en afspænding i Centraleuropa, men at det intet formål tjener at lukke øjnene for den kendsgerning, at en sådan afspænding i sin rod er afhængig af løsningen af politiske spørgsmål, først og fremmest det tyske folks ret til selvbestemmelse.

Denne polemik udspillede sig i det væsentlige i forsamlingen selv, og det var en konsekvens af den afspænding, som prægede de egentlige nedrustningsdrøftelser i 1. udvalg, at denne komité ikke som i tidligere år påkaldte den største politiske interesse. Hovedinteressen flyttedes fra denne til drøftelserne af kolonispørgsmålene og de hermed beslægtede problemer i det særlige politiske udvalg og 4. udvalg.

5. En kort redegørelse for resultaterne af 1. udvalgs arbejde med nedrustningsspørgsmålene viser den relative forsonlighed, hvorved dette arbejde blev afviklet:

a. Den vigtigste resolution blev vedtaget med akklamation. Denne resolution opfordrer 18-magts komiteen i Genève til at fortsætte sine bestræbelser med sigte på gennemførelse af almindelig og fuldstændig nedrustning under effektiv international kontrol og tillige at overveje konkrete begrænsede nedrustningsforanstaltninger, som frembyder håb om hurtig enighed.

b. En resolution om kernevåbenforsøg blev vedtaget med 104 stemmer for, kun 1 (Albanien) imod, medens kun 3 lande (deriblandt Frankrig) undlod at stemme. Denne resolution opfordrer alle stater, som endnu ikke har gjort det, til at tilslutte sig Moskva-aftalen om standsning af atomforsøg og anmoder 18-magts komiteen om at fortsætte sin virksomhed med sigte på en indstilling af alle, altså også underjordiske, kernevåbenforsøg.

c. En resolution om kernevåben i det ydre rum vedtoges med akklamation. Ved denne resolution bemærker forsamlingen sig med tilfredshed erklæringer fra amerikansk og sovjetisk side om, at de to lande ikke har til hensigt at sende kernevåben til det ydre rum om bord i satellitter.

d. En resolution om Latinamerika som atomfri zone vedtoges, uden at noget land stemte imod, medens kun 14 lande (østblokken, Frankrig og Venezuela) undlod at